

Nagradi in priznanji

Profesor Pavel Kunaver, častni član GDS, je dobil Levstikovo nagrado za leto 1981.

Prof. dr. Borut Belec je za raziskave geografskih značilnosti razvoja vinogradov, sadovnjakov in hmeljišč v Sloveniji dobil nagrado Sklada Borisa Kidriča za leto 1982.

Akademik, zaslužni prof. ljubljanske univerze, dr. Svetozar Ilešič je bil 17. 9. 1982 imenovan za častnega doktorja mariborske univerze.

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU je za dosežene rezultate v razvoju civilne zaščite dobil Plaketo civilne zaščite, ki jo podeljuje predsednik Zveznega Izvršnega sveta.

Cestitamo!

Kongresi in posvetovanja

Dvanajstvo zborovanje slovenskih geografov

Nekoliko presenetljiva je ugotovitev, da so slovenski geografi v zadnjih dveh desetletjih Gorenjski posvetili zelo malo pozornosti. To se je lepo pokazalo na 12. zborovanju slovenskih geografov, ki je bilo od 15. do 17. oktobra 1981 v Kranju in na Bledu. Kar 28 strokovnih poročil je obravnavalo številne pokrajinske značilnosti Gorenjske, vendar žal niso dala zaključene podobe te regije.

Velika večina slovenskih geografov prav gotovo pozna osnovne regionalne poteze Gorenjske, ki jih opredeljujejo na primer alpski tip pokrajine, prometna prehodnost, močna industrializacija in deagrarizacija ter turizem. Zaradi teh značilnosti se je izoblikovalo mnenje o Gorenjski kot visokoko razviti regiji. Vrsta referatov pa je pokazala, da Gorenjska slabo izkorišča naravne prednosti (na primer v turizmu), predvsem zaradi preslabege vzajemnega sodelovanja med občinami. Še bolj nenavadna pa je ugotovitev, da se Gorenjska ne razvija v smeri (vsesplošne) terciarizacije gospodarstva, temveč da se duši v industriji. To dejstvo govori o vprašljivosti sedanjega gospodarskega razvoja ter z njim povezanega izobraževanja.

Na zborovanju je bila posvečena posebna pozornost geografiji v programih srednjega usmerjenega izobraževanja. Tematiko je obravnavalo 8 referatov. Zaradi aktualnosti in dobre strokovne pripravljenosti referatov je problematika vzbudila živahno razpravo. Marsikateri učitelj je pri tem ugotovil, da bi lahko svoje spoznanje tudi sam posredoval na podoben način. Upajmo, da bo v prihodnje več takih pogumnežev.

Sklepi strokovnih srečanj običajno odražajo razkorak med opravljenim delom in potrebami. Prvi trije sklepi 12. zborovanja slovenskih geografov govorijo o geografski vzgoji in izobraževanju. Že s tem je dovolj povedano, kako se slovenski geografi zavedamo pomembnosti tega dela stroke. Ostale točke so zbirka zahtev po poglobljenih raziskavah (na primer podeželja), nasvetov gorenjskim gospodarstvenikom (glede turizma na primer), lastne hvale (o celovitosti geografskih raziskav o onesnaženosti okolja), opozarjanja na strokovne dolgove (na primer geografija Slovenije) itd. Prav gotovo imajo takšna opozorila določeno vrednost. Če ne drugega, osvetljujejo stanje slovenske geografije. Znova se je pokazalo, da slovenska geografija ostaja v kolesnicah dosedanjega razvoja.

Zborovanje je izredno uspešno izpeljal pripravljalni odbor gorenjskega aktiva GDS. Edini resnejši prigovor udeležencev na organizacijo je bil, da je bila na zborovanju zaradi izredno natrpanega programa posvečena pre-

majhna pozornost družabnosti. Vsaka pokrajina ima svoje posebnosti; za Gorenjce pravijo, da pri njih družabnost ni na prvem mestu. Ponovno pa je treba pohvaliti pripravljalni odbor oziroma urednika zbornika, da je bil zbornik z referati tiskan pred zborovanjem.

Marijan Klemenčič

**Poročilo o 11. kongresu geografov Jugoslavije v Budvi
od 28. septembra do 2. oktobra 1981**

Enajsti kongres jugoslovanskih geografov bi moral biti že v letu 1980, vendar so ga zaradi črnogorskega potresa prestavili za eno leto. Pripravilo ga je Geografsko društvo Črne gore, ki pa se z organizacijo ni preveč izkazalo. Predvsem smo udeleženci, ki nas je bilo preko 400, pričakovali, da bomo izvedeli več o premalo poznani črnogorski pokrajini, tako iz referatov črnogorskih kolegov kot na strokovnih ekskurzijah.

Po slovesni otvoritvi kongresa je dotedanji predsednik Zveze geografskih društev Jugoslavije dr. Miljan Radović prebral poročilo o delu zveze med 10. in 11. kongresom. Sledili so trije referati črnogorskih kolegov o sodobnih družbenoekonomskih spremembah v Črni gori (M. Radović), o povojni transformaciji črnogorskih naselij (B. Pejović) in o najnovejših geomorfološko-tektonskih in seizmičnih značilnostih Črne gore (B. Radojić).

Popoldanski del plenarnega zasedanja je bil posvečen teoretsko-metološkim problemom sodobne geografije. Uvodna referata o specializaciji in reintegraciji v sodobni geografiji (S. Ilešič) ter o regionalni geografiji (M. Vasović) sta predvsem opozorila na krizo v današnji jugoslovanski geografiji.

Naslednji dan je bila najprej na sporedu šolska problematika. Največ prispevkov je govorilo o prenovi učnih načrtov za geografijo v srednjem usmerjenem izobraževanju, pa tudi v osnovnošolskem in visokošolskem izobraževanju. Prevladal je vtis, da geografija v izobraževalnem procesu izgublja svoje nekdanje pozicije, vendar pa smo malo slišali o analizi vzrokov, ki so do tega pripeljali.

Ostalo delo kongresa je potekalo v štirih sekcijah: fizičnogeografski, družbenoekonomski, za življenjsko okolje in kartografski.

V fizičnogeografski sekciji smo poslušali 16 referatov in koreferatov. Šest prispevkov je govorilo o proučevanju recentne erozije, s katero se v nekaterih republikah aktivno ukvarjajo nekateri geografski aplikativci, vendar je tudi tu prevladovalo faktografsko opisovanje današnjega stanja in posamičnih uspehov v borbi proti eroziji prsti. Iz prispevkov o tej problematiki, kot iz nekaterih ostalih, je bilo čutiti izrazito težnjo po kvantitativnem in bolj aplikativnem proučevanju fizičnogeografske problematike, zlasti v geomorfologiji (aplikativna ali inženirska geomorfologija, kvantitativno proučevanje erozijsko-denudacijskih procesov, uporaba satelitskih posnetkov pri geomorfološkem kartiranju, proučevanje neotektonike v kraškem svetu, itd.).

Veliko število in izredna pestrost vsebin prijavljenih referatov sta bili osnovni značilnosti dela v družbenoekonomski sekciji.* Referenti so predstavili rezultate proučevanj z različnih področij, predvsem na nivoju posameznih republik oziroma manjših regionalnih enot. Izjemo so predstavljali le nekateri redki referati, ki so skušali podati kompleksen prikaz določene problematike na nivoju Jugoslavije. Prav tako smo pogrešali predstavitev različnih novejših metodoloških postopkov, ki se v zadnjih le-

*Poročilo I. Pirija